

Pandemie covidu představuje příležitost k transformaci vzdělávání

Setkání s prof. Michaellem Fullanem před Konferencí Úspěch pro každého žáka

TISKOVÁ ZPRÁVA, 13. 4. 2021

U příležitosti 9. ročníku [Konference Úspěch pro každého žáka: Na vlně změny](#) proběhl 12. 4. 2021 pre-meeting s hlavním řečníkem, [Michaellem Fullanem](#). *“Covid obrátil vše vzhůru nohama, spousta věcí už nikdy nebude jako dřív. To představuje příležitost pro reformu systému vzdělávání jako celku. Využijte ji.”*

Těmito slovy uvedl svůj příspěvek pro více než padesát zástupců státní správy, neziskového a akademického sektoru a zástupce zřizovatelů světově uznávaný odborník na teorii změn a jejich implementaci ve vzdělávání Michael Fullan. Působí jako poradce reforem vzdělávání nejen v Kanadě, ale i jiných státech. *“Když se zeptáte v zemích jako Singapur nebo Finsko, jak vést reformu, která má skutečně dopad, nejspíš vám odpoví: Přečtěte si to u Fullana,”* potvrdil aplikovatelnost jeho myšlenek i mimo anglosaský prostor vedoucí Pracovní skupiny Střední článku Vladimír Srb (SKAV, Partnerství 2030+).

Mohou tedy tyto teorie fungovat i u nás?

Michael Fullan radí, čemu se vyhnout: *“Vzít ty nejlepší věci ze světa a nutit je všem je aplikovat, to nebude v ČR vzhledem k její historii fungovat. Důležité je učitele motivovat a pobídnout ty, kdo si to chtějí vyzkoušet. Velkou roli hraje ředitel a společné učení učitelů, nastavení atmosféry důvěry a netrestání za chyby.”*

Na co se naopak zaměřit?

“Vytvořte hub inovací, podpořte lokální lídry a ředitele. Rozvíjejte prvky strategie, které vám přijdou užitečné,” a dále: *“Pokud se investuje do školství i za cenu deficitu financí, přinese to do budoucna zisk větší. Zaměřte se na budování kapacit, posilování dovedností a kompetencí ředitelů a učitelů.”*

“Zbavte se posedlosti výsledky. Pokud máte školu, která se zaměřuje na dobré akademické výsledky, pak věřte, že tam děti nejspíš nebudou šťastné. Vžil se pro to pojem ‘ranění vítězové’. Dobré známky neznamenají, že dítě bude v životě šťastné a úspěšné,” upozornil na to, že žáci potřebují vidět zejména smysl v tom, co dělají. *“Musí cítit, že přispívají ke zlepšení světa”.* Podotýká, že pokud stoupá motivace a angažovat, zvyšuje se ruku v ruce i gramotnost. Žáci totiž mohou dosahovat maxima svého vzdělávacího potenciálu, jen pokud jsou naplněny podmínky pro wellbeing (více o definici wellbeingu [zde](#)).

Jak změnit status quo v nerovnostech ve vzdělávání a přístupu k inkluzi?

“Je potřeba postupně otevírat oči všem zainteresovaným stranám. Někteří se změně brání, ale pokud vaše společnost zůstane tak, jak je, nebude fungovat navenek na mezinárodní scéně. Segregace ničemu nepomáhá. Co pro to udělat? Nesrovnávejte jablka s hruškami. Srovnávejte školy s podobnou spádovou oblastí. Vypíchněte ty, kterým se daří, identifikujte v nich i konkrétní žáky, kteří se zlepšují.” Zdůraznil nutnost pracovat s daty a sdílet zkušenost dobré praxe na střední úrovni. Právě Střední článek ve vzdělávání bude jedním z témat Konference Úspěch pro každého žáka, kde Michael Fullan příští týden vystoupí.

“Vaše otázky jsou skvělé, týkají se toho podstatného, je vidět, že tím žijete,” ocenil Michael Fullan diskuzi s účastníky a potvrdil tak úvodní slova Silvie Pýchové (ředitelky SKAV), která věří, že jsme v České republice konečně připraveni jeho myšlenky a nové přístupy společně aplikovat.

Jaké byly reakce účastníků?

“Michael Fullan nabízí více témat, než jsem původně očekával. Velmi dobře reflektuje asi dvě největší současné hrozby celé naší civilizace – kritické ohrožení životního prostředí a enormní a stále rostoucí nerovnosti ve společnosti – a také to, že na jejich řešení musí být i vzdělávání zaměřeno.” - Petr Daniš, ředitel vzdělávacího centra TEREZA

“Líbí se mi skutečné propojení teorie s praxí změny, 80 % navrhovaných řešení pochází od praktiků. Začíná se těmi, kdo chtějí (celé školy i jednotliví učitelé). Ten, kdo šíří a multiplikuje změnu, jsou zase učitelé. Změna se děje v pozitivní atmosféře, těm, kteří nejsou v čele, je zaručeno bezpečné prostředí, nejsou stigmatizováni” - Iveta Pasáková, ředitelka Step by Step ČR.

“Ze setkání s Fullanem si odnáším naději, že v ČR vzniká silná skupina, která usiluje o změnu českého vzdělávacího systému.” - Jaroslav Fidrmuc, ředitel odboru kurikula všeobecného vzdělávání NPI ČR

Co před Konferencí nastudovat

Michael Fullan je autorem mnoha knih a odborných článků. V češtině se jeho práci věnoval například Bořivoj Brdička (Jednota školských informatiků): [“Nová pedagogika pro hluboké učení podle Fullana”](#) nebo Dana Moree (FHS UK): [“Michael Fullan jako agent změny ve vzdělávání”](#).

Za zmínku stojí také materiály v angličtině na téma *6 kompetencí* (článek [“6Cs”](#)) a *hluboké učení* (kniha [“Dive into Deep Learning: Tools for Engagement”](#)). V souvislosti s pandemií vyšel v únoru článek *“Správné hybné síly pro úspěch systému jako celku (The Right Drivers for Whole System Success)”*. SKAV pracuje na překladech některých z nich.

On-line setkání dne 12. 4. 2021 organizoval SKAV (Stálá konference asociací ve vzdělávání, z. s.) ve spolupráci s MŠMT ČR a Velvyslanectvím Kanady v ČR, za finanční podpory Nadace České spořitelny a Nadace RSJ v rámci projektu Partnerství pro vzdělávání 2030+.

O Partnerství pro vzdělávání 2030+

Projekt [Partnerství pro vzdělávání 2030+](#) založilo sedm platforem ve vzdělávání (Asociace krajských vzdělávacích zařízení, Asociace ředitelů základních škol ČR, Česká odborná společnost pro inkluzivní vzdělávání, Česká rada dětí a mládeže, Nadační fond Eduzměna, Národní síť Místních akčních skupin ČR, Stálá konference asociací ve vzdělávání), které se hlásí k hlavním cílům vládou schválené [Strategie vzdělávací politiky 2030+](#). Cílem iniciativy je vytvořit propojení významných aktérů ve vzdělávání a zajistit vytváření dohod, přispívat k vzájemnému porozumění a koordinaci jejich aktivit. Finančními partnery projektu jsou Nadace České spořitelny a Nadace RSJ.

Government
of Canada
Embassy
of Canada

Gouvernement
du Canada
Ambassade
du Canada

